

Útisetaðansur í Keypmannahavn

Dansifelagið Fótatraðk í Keypmannahavn hefur nú 10 ár á baki (savnmynd)

Dansifelagið Fótatraðk í Keypmannahavn, ið er eitt felag fyrri fýroyskan dans, hefur nú 10 ár á baki. Eftir summarsteðgin byrjar tað nýggja dansárið nú aftur, og fyrsta danskvöldið verður sunnukvöldið 6. september kl 19.30. Dansað verður til umleið kl 23 við ein um kaffisteði kl 21.30. Dansað verður annað-

hvørt sunnukvöld inni í Føroyahúsinum á Vesterbrogade 17 A á 1. hædd. Danskvöldini í heyst eru hesi: 6. september, 20. september, 4. oktober, 18. oktober, 1. november, 29. november og 5. desember, tá er jólaát. Nógv ymisk kvæði verða kvøðin. Bæði tey meira løttu og eisini tey, ið eru meira krevjandi. Allir fýr-

oyiskir útisetaðansur eru vælkomnir inn at dansa, eisini um tey einki kenna til fýroyskan dans. Felagið heitir serliga á fólk, ið flyta niður í heyst, um at koma at dansa við. Høvuðstiltakið hjá felagnum í heyst verður ein dansiferð til Stockholms vikuskiftið 13. - 15 november, har vit vitja fýroyska felagið

í Stockholm og eisini vísa tann fýroyska dansin fram alment, siga tey úr dansifelagnum Fótatraðk.

Til tess at útvega pening til ferðina skipar felagið fyrri eingilskum dansi 12. september frá klokkan 22 til 03 inni í Føroyahúsinum har Eyðun Nolsøe band spælir til dans.

Árliga leitaði á fund hennara

Árliga leitaði á fund hennara og hitti ólavsøku í øllum blíðum reikaði um gamlar gøtur í Tórshavn og Gongin sum høvuðsgøta fyrri stuttum

skrúðgonga so bragdarlig við góðum alvi ólavsøka er lívfør enn á døgum síðan hon fylgdist við kirkju síni niðan eftir helluni á ungum árum

Áravørrur hann vørðaði um Tinganes tí ólavsøka er komin í bátin kappróður átti afturljóð í klettinum bátur og manning hava uppiborið dagin

Skrúðgonga hefur gingið á kirkjuferð og ólavsøka tók dik á seg fylgja við streyminum av og á fleiri vera fram við og royna seg

Fjølmennt fram við ánni og Handan á ólavsøka í hæddini á hesum sinni fjøldin og hennara songrødd ljómaði so fagurliga um hádimmið

Ingi Toftatún

Leserabrøv:

Kvinnur vilja avlastast - opna landskassan

Føroyska kvinnan, hvussu er tín arbeiðsbyrða? Kennir tú teg væl tilpassar og effektiv, ella ert tú vónbrotin, tyngd og á markinum til ikki at orka meira?

Enn tann dag í dag hvísur tann størsta arbeiðsbyrðan á herðunum á kvinnunum. Ótrúligt. Ein arbeiðsbyrða, sum fer út um øll mörk. Kvinnur hava alt ov stóra ábyrgd. Tær hava enn høvuðsábyrgdina av børnunum og tí húsliga arbeiðinum samstundis sum tær skulu klára seg á arbeiðsmarknaðinum.

Men út yvir hesa grundleggjandi byrðu frá heima- og arbeiðslívinum, hefur kvinnan eisini eitt persónligt press á sær. Hon skal nevniliga hava eina sterka kvinnuliga persónligheit, men við manligari góðsku. Hon skal t.d. vera fílin, um-sorgarfull og tó eisini ágrýttin fyrri at klára seg. Ofta er hetta ein samnaseting sum er ring hjá kvinnum at finna javnvág í. Tíverri. Men út yvir sín persón, skal kvinnan eisini síggja væl út við nýmótans dressi og »glamros« kroppi. Ein kroppur, sum hon als ikki er skapt til at hava. Tá er bert ein pinkaltit partur av kvinnum, sum hava glamroskropp, og

restin strembar eftir at fáa henda vælsignaða kropp, tí tað er tað menn vilja hava.

Menn eru ógúliga kritiskir, tá ið tað kemur til kvinnur. Teir krevja beinleiðis, at kvinnu skulu kunna geva teimum persónligan og fakligan »feedback« við styrki í samstundis við at kvinnur skulu vera tær hjálparleysu, sum teir kunnu stýra og manipulera við. Tá ið maður missur vald yvir kvinnu, tá verður hann heilt elektriskur fyrri at fáa valdið aftur. Og hann nýtir øll knep.

Men allarmest kritiskir eru menn, tá ið tað kemur til kvinnukroppin, tí tað er kroppurin menn hava serligan størstan tørv á. Ein maður veit betur enn ein kvinna, hvussu hon sær út, hvar dellirnar/feittid situr, og hvussu hon átti at sæð út. Han er ofta óvitandi um kvinnukroppin. Og vísir kvinnunni beinleiðis, at hon er »dovin« tí hon ikki er so fäst og »væltrenað« sum hann er.

Hetta hefur gjørt, at kvinnur eru farnar at trenna kroppin sum ongandið fyrr. Gott hugsa menn kanska. Men tað, sum er minni gott er, at kvinnur eisini eru farnar at svøla seg fyrri at royna,

at fáa dellurnar burtur, men tó uttan úrslit, tí kellurnar eru ikki til at fáa burt. Tær eru komnar fyrri at vera. Kvinnur kunnu svøla seg so nóg-, at tað er skaðiligt og niðurbrotandi fyrri tær, sum aftur viðførir at tær missa lívsmegi og síðani eisini lívsgleði. Soleiðis orka kvinnur ikki at liva eitt sunt lív. Tær bukka so spakuliga undur.

Alt hetta sum um ein kvinna er eitt supermenneskja. Ja, ein robottur, sum dansar fyrri øðrum við vón um at onkur ein dag vil leingi er at biða.

Føroyskar kvinnur á arbeiðsmarknaðinum eru troystar og við at vera út-mattaðar. Tær flestu hava láglønt störv, sjálvst um tær hava góðar útbúgvingar, og arbeiða sum oftast undir monnum uttan at hava nakra serliga ávirkan á eigna arbeiðspláss og stöðu sum heild. Eisini arbeiða tær flestu innanfyri ella við menniskjum, sum á ein ella annan hátt hava tørv á um-sorgan frá teimum.

Kvinnur eru sostatt altíð í eini umsorganarstöðu, t.v.s. bæði yvir fyrri børnunum, manninum, foreldrum, starvsfeløgum o.s.v., sum

í longdini útmattar kvinnur.

Tað er ein spurningur um hvussu langan lívaldur kvinnur koma at hava í framtíðini, tí nógvi bendi rá, at kvinnur ikki orka at vera á arbeiðsmarknaðinum til pensiónsaldur, men noyðast at fara frá áðrenn tíð, og sostatt liva av nógvi minni peningi enn ætlanin upprunaliga er. Eisini eru tað fáar kvinnur, sum eru á arbeiðsmarknaðinum eftir pensjónsaldur, men noyðast at fara frá fyrri tíðina, og sostatt liva av nógvi minni peningi enn ætlanin upprunaliga er. Eisini eru tað fáar kvinnur, sum eru á arbeiðsmarknaðinum eftir pensjónsaldur. Tær verða uppfataðar sum óbrúkligar av samfelagnum.

Tann kvinnuligi arbeiðsmarknaðurin í Føroyum, serliga heilsuverkið og tað sosial systemið, eru tvey tung system fyrri kvinnur. Kvalitetskrøvini eru vaksin alt ov nógvi í mun til hvørtjar ressursir kvinnurnar hava. Tað verður bara kravt meira og meira uttan at tað verður givið teimum møguleikar fyrri at kunna uppfylla krøvini, t.d. við uppnommering, spesialisering, effektiv strukturering o.s.v. Krøvini eru í dag ein tung byrða hjá

kvinnum at bera.

Tað er sum um arbeiðsmarknaðurin tømur alla kærleikans orku úr kvinnum, fyrri so at kalla tær fyrri óeffektivar, bíttar og óbrúkligar. Ja, alt er brúkligt uttan tær fýroysku arbeiðskvinnurnar.

Kvinnurnar hava rópt upp í fleiri ár, men fáa ikki inn í eygað. Alt systemið í Føroyum er ein stór lappaloysn við nógvi smáum lappaloysnum, men eingin loysn er fullkomin og virka í harmoni við hvørja aðra. Systemið fungerar bara als ikki, men kvinnurnar bera byrðarnar.

Kvinnur orka ikki at rópa meira. Lívsmegin er við at verða uppi og kvinnur fella í fátt av maktarloysi. Tað er kanska júst har meiningin er, at kvinnur skulu verða í kjallaranum, so at tær eru lættari hjá monnum og politikarum at hava megi yvir. Eingin veit.

Men nú tá ið kvinnur eru í kjallaranum og ikki verða hoyrdar og móttar av teirra arbeiðsgevarum og politikarum, eru tær farnar at »tera hvørja aðra fyrri orku«. Bólkapressið er óvanliga stórt. Og ger, at kvinnur als ikki eru vinarliga yvir fyrri hvørjari aðrari. Og soleiðis kunna kvinnur jú ikki hjálpa hvørjari aðrari og hava tí enn størri byrðar á sær.

Tað er kanska eisini meiningin, at kvinnur ikki

skulu vera fýrar fyrri at hjálpa hvørjari aðrari, tí tá er vandi fyrri, at kvinnur verða ov sterkar. Og hvør maður torir at risikera at missa tamarhaldið á kvinnum. Eingin.

Tað psykiska arbeiðsumhvørvið er ekstremt vánaligt í Føroyum. Tað er so vánaligt, at tað er ótrúligt, at kvinnur enn eru á arbeiðsmarknaðinum og iki liggja »forever« í songini við álvarsomum psykiskum trupulleikum. Men trupulleikarnir liggja og niva kvinnuna.

Men hetta leggja politikarar einki í. Teir bara strika tað psykiska arbeiðsumhvørvið úr arbeiðsumhvørvislóginu. Tí trivnaðurin hjá fólkum hevur einki virði, bert pengar og makt.

Kvinnur hava ógvuliga stóran tørv á at verða avlastaðar fyrri tær tungu byrðar tær bera, bæði heima við hús og á arbeiðsmarknaðinum. Tað er virkliga tíð uppá, at kvinnur verða hoyrdar og elskaðar, soleiðis at kvinnur ikki missa mótið totalt og leiða Føroyar í kaos.

Politikarar opna tykkara hjørtu og leið fólkid til suksess. Fólkid hevur brúk fyrri tí.

Ann Danielsen
(Ann Rós)